

Circulair Leren Ondernemen (CiLO)

Circulair ondernemen naar secundaire scholen brengen

HET PROJECT IN HET KORT

Het project Circulair Leren Ondernemen (CiLO) heeft als doel **circulair ondernemen** in de tweede en derde graad van het Vlaams **secundair onderwijs** te **stimuleren**, bijvoorbeeld via de **minionderneming** of de **studentenonderneming** ondersteund door Vlajo.

De UHasselt werkte samen met Vlajo, Vlaamse circulaire ondernemingen en vier Limburgse secundaire scholen (Atheneum in Hasselt, Bovenbouw Sint-Michiel in Leopoldsburg, Sint-Augustinusinstituut in Bree en X plus in Lommel) om een **begeleidend kader** uit te werken dat **leerkrachten conceptueel en inhoudelijk ondersteunt** om met circulair ondernemen aan de slag te gaan.

Concreet voerden we eerst **onderzoek naar de barrières** die leerkrachten ondervinden om rond het thema circulair ondernemen te werken. Vervolgens hebben we een **begeleidend kader** uitgewerkt, inclusief trainingsmomenten voor leerkrachten. Na een **testfase** van het educatief materiaal in samenwerking met vier scholen, focusten we in een laatste fase op het maken van **evaluatiertools** en de verdere **promotie en disseminatie** van ons materiaal.

PROJECTGEGEVENS

Dossiernummer: 2019-133
 Looptijd: 12/2019 tot 09/2021
 Subsidiebedrag: € 100.000,00

Een project van:

Universiteit Hasselt

Samen met:

Vlajo, Atheneum Hasselt Bovenbouw, Sint-Michiel Leopoldsburg, Sint-Augustinusinstituut Bree, X plus Lommel

[naar de databank >](#)

BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- 1 Ons onderzoek gaf een duidelijk zicht op **de barrières** die leerkrachten ondervinden om circulair ondernemen te introduceren in hun lessen, met welke werkvormen ze graag aan de slag willen en welke competenties leerlingen moeten ontwikkelen binnen het thema.
- 2 We werkten een **educatief pakket** uit met bijhorende training voor leerkrachten uit de tweede en derde graad secundair onderwijs. Dat pakket zal hen **conceptueel en inhoudelijk ondersteunen** om praktisch aan de slag te gaan met circulair ondernemen.
- 3 We ontwikkelden een reeks **praktisch bruikbare evaluatietools** waarmee leerkrachten vlot de competenties omtrent circulair ondernemen van hun leerlingen kunnen meten en evalueren.
- 4 We bouwden een **Circular Community** uit: een netwerk van Vlaamse circulaire ondernemingen die zich blijvend willen engageren voor educatieve activiteiten in samenwerking met secundaire scholen.

KERNCIJFERS

4

Scholen

5

verschillende lesmodules

60

deelnemers CiLO-webinar

BELANGRIJKSTE GELEERDE LESSEN

- 1 Over het algemeen en gezien de beperkingen die de coronacrisis met zich meebracht, is het CiLO-project voor de UHasselt en voor Vlajo meer dan geslaagd. **De doelen die we onszelf hadden opgelegd, werden allemaal volledig bereikt.**
- 2 We zijn erin geslaagd om **leerlingen 'anders dan anders' te laten (mini) ondernemen**. Dankzij CiLO maken leerlingen kennis met de problematieken van onze lineaire economie en worden ze gestimuleerd om op een milieuvriendelijke, sociale manier te ondernemen, wat ook creatief denken bevordert.
- 3 Het is **moeilijk om de Circular Community actief te houden** na afloop van het CiLO-project en een netwerk van ondernemingen uit te bouwen dat blijvend wil samenwerken met secundaire scholen. De voornaamste redenen zijn tijdsgebrek en het gebrek aan rechtstreekse voordelen voor de ondernemingen.

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

De resultaten van ons project zijn **blijvend op lange termijn**: jaar na jaar zal ons lespakket opnieuw leerlingen en leerkrachten sensibiliseren over circulaire economie. Ook Vlajo zal in de toekomst blijven inzetten op het belang van circulair ondernemen. Zo wordt het thema circulaire economie toegevoegd aan de 'sterren' die een minionderneming kan behalen doorheen het Vlajo-traject.

Daarnaast kan het CiLO-lesmateriaal verder **uitgebreid en opgeschaald** worden. Dat kan zowel regionaal (bijvoorbeeld door lespakketten voor Brussel en Wallonië uit te werken), maar ook op vlak van niveau, door bijvoorbeeld een lespakket te ontwikkelen **voor het hoger onderwijs**.